

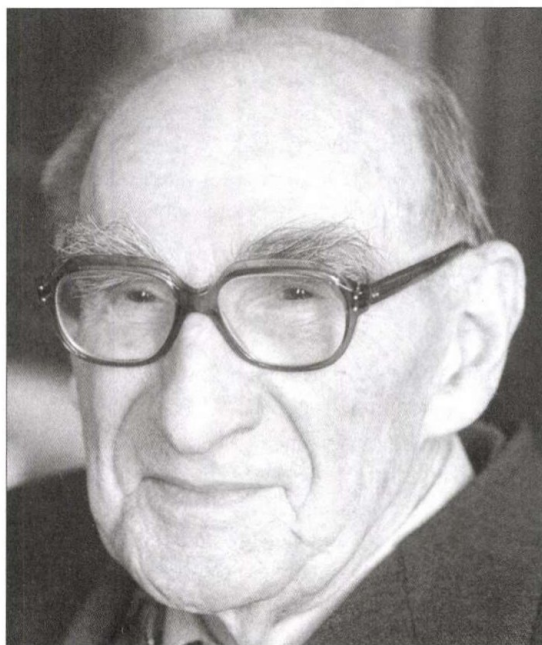
Alapvetés és aprómunka

Papp Géza köszöntése

Papp Géza, a magyar zenetörténet legérdekesebb kutatóinak egyike születése 95. évfordulójához érkezett, ez alkalommal köszönti őt tisztelőinek széles köre.

Intézményhez nem kötött, magános kutatóként létrehozott tudományos eredményei olyan sikert hoztak meg számára, amit kevesek mondhatnak magukénak. Alapvető kézikönyveket és tanulmányokat írt, amelyekkel a tudományág művelői számára nélkülözhetetlenné vált. De az általa képviselt, sokoldalúan megalapozott, körültekintő, tökéletesen megbízható munkamód is mindnyájunk számára például szolgál.

Papp Géza tanulmányait a Zeneakadémia három szakán folytatta: egyházzene, énektanárképző és orgona szakon, hogy aztán pedagógusként, egyházkarnagyként, majd kiadói szerkesztőként folytassa pályáját. Noha legnagyobb eredményeit tudósként érte el, egész életén át hű maradt szakágaihoz, a zenepedagógiához (mint a tankönyvek és az *Ének-Zene Tanítása* évfolyamaiban megjelent cikkei tanúsítják), és a gyakorlati egyházzenehez is. Írásai 1938-tól kezdve jelennek meg, és jelzik, hogy érdeklődése a tudományos témák felé irányul. Az első évtized (1938–48) közép-pontjában a katolikus népének történeti kérdései állnak, az ötvenes évek csendje érlelte meg 17. századi énekelt dallamaink eredetét, s az őket ért idegen hatásokat tárgyaló kandidátusi disszertációját (1960). Egy évtized múlva ebből teljesedett ki *A XVII. század énekelt dallamai* című könyve (a *Régi Magyar Dallamok Tára* sorozat II. kötete), Papp Géza alapkönyveinek egyike. „Ez a kritikai kiadás... a speciális zenetörténeti szempontok mellett az irodalomtörténeti és a népzenei kutatás szempontjait is figyelembe veszi, amennyire ezt az anyag természete megengedi” – írja a könyv bevezetésében.

FELVÉGI ANDREA FELVÉTELE

A rá jellemző problémalátó, sokágú figyelemmel párosult módszeresség vezette másik nagy témájának, a verbunkosnak kutatásához is. Itt az alapok lerakásával kellett kezdenie, sőt, e sajátos zeneanyag kutatásának módszertanát is neki kellett kidolgoznia. Más megközelítést igényel ugyanis a mindennapok gyakorlati zenéjének kutatása, mint a nagy művek elemzése, vagy az alkotói életművek vizsgálata. Tömérdek filológiai aprómunka szükséges a források feltárásához, datálásához, az elterjedtség megállapításához. „Bibliográfiai kísérletnek” nevezett tanulmányosorozata időrendben haladva számba veszi a – kezdetben zömmel Bécsben kiadott – verbunkos nyomtatványokat. Nemcsak a szorosan vett adatokat, a lelőhelyet, a megjelenés évét adja meg (a korai kottás kiadványok megjelenési ide-

jének meghatározása önmagában külön kutatómunkát jelent), hanem a darabok incipitjeit és teljes variánskörét is. Ugyanígy veszi számba módszeresen, könyvtárként, gyűjteményként haladva a kéziratos forrásokat is. A sorozat betetőzéseként a legnagyobb magyar zenei gyűjtemény, a Széchényi Könyvtár Zeneműtárának verbunkosait dolgozta fel külön kötetben. Ebben a Szabolcsi Bence emlékének ajánlott könyvben a verbunkosra vonatkozó adatok valóságos kincsbányáját találjuk. Mindazon adatokat, amelyek alapul szolgálhatnak a stílus teljes képének majdani megrajzolásához. A Zenetudományi Intézet *Musicalia Danubiana* sorozatának *Hungarian*

Dances kötetében pedig maguk a legfontosabb források is megjelentek Papp Géza közreadásában.

Most már csak azt szeretnénk, ha *A XVII. század magyar világi dallamai* című könyvet meg is tudnánk vásárolni, nemcsak előjegyeztetni antikváriumban, ha a különböző folyóiratokban megjelent „bibliográfiai kísérletek”-et egy kötetbe összegyűjtve használhatnánk, ha a verbunkos kiadványok magyar táncanyaga hangzó formában is megszólalna, netán – kézrevaló kiadásban – a zongorát tanuló fiatalok számára is hozzáférhető lenne. De ez már nem Papp Géza feladata. Munkáival ő megtette a magáét, amiért a magyar muzsikustársadalom részéről csak hála és köszönet illeti.

DOMOKOS MÁRIA